REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Leesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriz garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șese luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rul de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rul de Duminecă 3 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din intru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 212. Brașov, Luni-Marți 26 Septemvrie (9 Octomvrie). 1906.

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Octomvrie st. v. 1906
se deschide nou abonament, la care învităm pe toți amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șése luni 12 coróne, pe trei luni 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Internationala roșie.

(st.) Congresul partidului social-democrat din imperiul german ținut zilele trecute în Mannheim a preamărit grevele în masse în ceea ce privește Rusia, Austro-Ungaria, Italia, Belgia, Franța, Anglia, refuză însă aprobarea acestor greve în — Prusia, în Germania. Principiul grevelor îl recunoaște ce e drept și aici, dar zice că din motive de oportunitate este absolut imposibil de ale înscena și acolo.

De ce?

Situațiunea, se zice, este cu totul alta, deosebită de situațiunea celorlalte state. Organizațiunea statului german nici nu se poate asemăna cu cea din alte state. O astfel de organizație, ca în Germania, nu există în toată lumea.

Acest non sens a fost proclamat la congresul socialist din Mannheim, făcându-se deosebirea între celelalte state și între Germania. Pe ce motiv? Noi știm, că socialdemocrații cât timp au de a luptă cu state cu organizațiune burghezească nu prea fac deosebire între forma de stat, și Germania, pe cât știm noi, are până în momentul de față un regim german național. Și totuși „tovarășii" germani, cum se numesc socialdemocrații între sine, propovăduesc „tovarășilor" din alte țări, că ei posed „dreptul străzii", indiferent dacă ei trăiesc, muncesc și se pun în grevă în monarchia Austro-ungară, în Italia ori în Belgia etc; un drept, care muncitorilor din Germania nu li-se recunoaște în împrejurările actuale.

„Dreptul străzii" este un drept, de a face scandaluri și a provocă vărsări de sânge, și dacă poate se existe un astfel de drept, el trebue să fie general, atât în Prusia-Germania, cât și în Rusia, cât și în alte state și imperii.

Socialdemocrații germani socot că „tovarășii" în afară de Germania sunt niște stupizi, când ei fixează un „drept", care trebue să fie egal pentru toți, dacă peste tot există, însă după ce îl fixează, nu-l reclamă pentru sine, ci îl enunță numai pentru „ceilalți".

Ocupându-se cu hotărîrile surprinzătoare ale congresului din Mannheim, revista „Parlamentär" din Viena crede a fi descoperit că noima acestor hotărîri este de a se căuta în coloarea națională germană a socialdemocrației germane. Coloare adevărată, reală, însă atât de bine deghizată, încât nici chiar „tovarășii" lor din țările externe nu o observă.

Adecă cum vine socialdemocrația germană să încuragieze grevele în străinătate și să le subvenționeze chiar din cassa partidului?

Evident, că social-democrații germani au interes, ca industriile țărilor externe să se ruineze, pentru ca industria lor proprie să înflorească cu atât mai bine. Social-democrația germană — zice „P." — este tot așa de prusiană, ca și regele Prusiei însuși. Și pentru unul și pentru altul legitimitatea este numai o frază, iar prosperitatea germană primează totul. Socialdemocrația din imperiul german nu face revoluția acasă la sine, ci o face în străinătate — în beneficiul regelui Prusiei. Pentru ca nimeni să nu bage de seamă șiretlicul, renunță și unii și alții de a-și mulțumi reciproc. Las' să creadă streinii că regele Prusiei stă pe picior de răsboiu cu socialdemocrația.

„Tovarășii" stupizi din străinătate, cari se adapă la teoriile socialiste germane, fac inconștienți trebșoarele Pangermaniei, a cărei industrie, muncitorime, negustorime, agricultură se îngrașă din grevele generale din alte țări, pornite la îndemnul socialdemocrației germane și subvenționate tot de ea.

Astfel se ucide concurența străină și se menține exportul german. Caracterul național-german al socialdemocrației germane pentru multă lume nu mai este un secret. Dar „tovarășii" din alte țări, cari nu sunt decât niște oi bune de tuns, dela congresul din Mannheim, ar avea cuvânt să-și revizuiască bagajul „internationalei roșii".

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Majestatea Sa monarchul în Praga. Primarul orașului Praga a adus în ședința de Sâmbătă a consiliului comunal la cunoștința adunării, că Maj. Sa Monarchul va sosi în Praga în zilele prime ale lunei Noemvrie. In vederea sosirei Maj. Sale se fac cele mai întinse pregătiri.

In vederea deschiderei dietei ungare s'au trimis deja anunțările din partea presidiului camerei. Prima ședință, care se va ținea Joi în 10 Oct. n., va fi numai formală. Se va fixa ordinea de ți și terminul viitoarei ședințe. Ministrul de comerciu Kossuth va depune Joi pe biroul camerei mai multe proiecte de legi. Ministrul presedinte Wekerle va presenta camerei pe la sfîrșitul săptămânei viitoare proiectul de budget pro 1907, însoțindu-l cu un exposeu asupra situațiunei financiare și economice a țării.

In jurul prietiniei anglo-maghiare. Ziarul »Vossische Zeitung« publică un articol de fond despre vizita englezilor la Budapesta. Intre altele scrie: Industria germană să nu fie confundată cu cochetăria industriei engleze. Ungurii se lasă prea ușor ademeniți de tot felul de lucruri fantastice și ar vrea să joace rol prea mare într'o confederațiune balcanică. Anglia însă voește să cucerească economicește Balcanul cu ajutorul Ungariei. Industria germană își va urma în liniște drumul de până acum.

Negocieri comerciale între Austro-Ungaria și România. Ziarul »Neue Freie Presse« este informat, că în cercurile competinte vieneze se desminte știrea ziarului bucureștean »La Roumanie« cum că în curând ar avea a se începe negocieri comerciale între România și Austro-Ungaria. S'a stabilit în ultima conferință vamală, zice ziarul vienez, că deocamdată să nu se înceapă tratativele cu România.

Monumentul dela Caransebeș.

»Budapester Tagblatt«, organul la care colaborează d-l Constantin Burdia, descrie într'o corespondență din Caransebeș în modul următor istoricul monumentului ce s'a desvălit ieri în numitu oraș.

In ziua nașterii Regelui la 1903 — zice »B. T.« — după serviciul divin o mică societate compusă din distinse persoane dela comună întrunindu-se, și-au adus aminte că au trecut 30 de ani, de când prin sancționarea prea înaltă a art. XXVII. 1873 s'a șters organizația separată de drept și po-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pagini răzlețe.

De
Gavr. Todica.

— Fine —

»Splendoarea ceriului ne-a ascuns totdeauna prezența imensei atmosfere coronale, ce învălăue Soarele în tot timpul și pe care abia umbra Lunei ne permite de a o zări în scurtul restimp al unei eclipse solare. D-l Janssen i-a descoperit existența și i-a dat numele: a fotografiat-o la toate eclipsele mergând în diferite rânduri în Japonia sau aiurea, pentru a se posta în puncte favorabile observațiilor«.

»Dar eclipsele sunt cu mult mai rare și cu mult mai scurte, decum ar vrea astronomii. Oare nu am putea continua, în timp ordinar, studiul atmosferei solare și al protuberanțelor? D-l Janssen și-a pus întrebarea și a rezolvit'o afirmativ. A inventat un aparat, care izolează spectroscopicește lumina caracteristică a acestor părți ale Soarelui și le fotografiază ori-când, eliminând razele streine. Aceste studii se continuă în Observatoriul din Meudon, pe care d-l Janssen l'a fondat și l'a ilustrat. Ba a mai întemeiat și o sucursală pe vârful lui Mont-Blanc, de unde nu poți răsbate mai sus, nici nu poți fi mai bine așezat pentru a scăpa de acțiunea perturbătoare a atmosferei terestre. D-l Janssen s'a urcat mai mult de-odată pe Mont-Blancul cel vecinic blocat de zăpadă și asaltat de frig de 30 grade sub zero. Vorbește cu mândrie despre Observatoriul său de aici. Pentru aceea să nu credeți, că d-l Janssen are frică de căldură! Tocmai acum face preparativele pentru eclipsa din 30 August 1905, și cugetă să plece în Africa pe timtul caniculei«. (NB. Ulterior a abandonat planul de a merge în Africa și eclipsa a observat-o în Alcosebra, Spania.)

*

Observatoriul din Juvisy. Cine n'a auzit de astronomul francez Camil Flammarion? Pentru respândirea cunoștințelor astronomice el a lucrat mai mult, decât toate Academiile împreună luate. »Astronomie populaire«, »Les Etoiles«, »Uranie«, »Lumen«, »La pluralité des mondes habités« etc. sunt cunoscute la toate popoarele culte. Din venitul scrierilor amintite și al altora multe, Flammarion și-a întemeiat în 1882 un Observatoriu în Juvisy, lângă Paris, unul din cele mai frumoase instituțiuni analoage particulare. Cupola turnantă e de Gilon. Refractor Bardou, de 24 cm., montat în ecvator și pus în mișcare de aparat de orologerie, sistem Breguet. Lunetă meridiană de Gambey. Telescoape Foucault de 20 cm. și 16 cm. Lunetă de Secretan 108 mm., montată pe picioare Cauchoix. Orologiu sideral de Collin. Bibliotecă astronomică de 8000 volume, memorii etc. Muzeu științific.

La prosperarea acestei instituțiuni au contribuit în bună parte și donațiuni streine, atrase de scrierile lui Flamarion. Voiu cita un caz recent.

»Iubite și onorate maestre! »Suntem însărcinați de a Vă anunța, că una din cetitoarele Dvoastre streine, pentru care filosofia astronomică propagată de lucrările dvoastre, i-a devenit religiune, d-șoara Antometa Horneman, a reposat în calmul unei conștiențe luminate și liniștite în speranța evoluției viitoare, în 14 Decemvrie 1905. Prin testament autentic și pentru a Vă ajuta în lucrarea atât de folositoare progresului, atât de devotată și desinteresată, lucrare ce dânsa o admira mai pre sus de ori-ce espresiune, ea v'a lăsat o sumă de, cinci mii floreni (cam 10 mii de franci) liberă de ori-ce taxe sau drepturi de moștenire și destinată fondației dvoastre particulare, Observatoriului din Juvisy. In acelaș timp ea lasă o sumă de cinci sute floreni (cam 1000 franci) de asemenea liberă de taxe sau de drepturi de moștenire precum și luneta sa Bardou cu anexe, Societății astronomice din Francia, prin care faceți atâtea servicii instrucțiunei generale și care progresează atât de repede și atât de sigur«.

»Exprimându-ne și din partea noastră admirația pentru lucrarea neobosită, și desinteresată, ce o faceți, Vă rugăm să primiți etc.

»Executorii testamentului«. ss) Gravenhague, 19 Dec. 1905«. (D-șoara Hornemann era fica unui căpitan de vapoare olandez și trăia, retrasă de lume, într'o vilă din Schwening, pe marginea mării. Biblioteca sa se compunea, cu deosebire din scrierile lui Flamarion, Victor Hugo, Goethe, Franklin, Leibnitz, Buffon și Rousseau. Știința preferată îi era astronomia).

litică a foastei graniţe militare reîncorporându-se aceea ţării mume, Ungaria. Petru Brankovits, reprezentant comunal — fiul primului primar al oraşului Caransebeş devenit autonom I. Brankovits — în cursul conversaţiei relevă ideea de a eterniza actul reîncorporării printr'un monument. Primarul C. Burdia a îmbrăţişat ideea cu însufleţire şi în câte-va zile s'a iniţiat din partea reprezentanţei comunale o mişcare, cu scopul de a se ridica un monument din contribuiri benevole spre a eterniza recunoştinţa faţă cu generositatea Domnitorului, care a dăruit comunelor grăniţăreşti o mare parte din pădurile erariale, munţi, păşuni şi edificii, precum şi pentru-că a reunit graniţa cu patria ungară. Monumentul să se ridice în Caransebeş, fosta staţiune a stabului reg. grăniţăresc nr. 13 al Românilor Bănăţeni.

Iniţiativa a avut un succes surprinzător. Cu executarea monumentului fu însărcinat I. Fadruss, iar după moartea acestuia, elevul său Rudolf Rollinger. Murind Curescu, fu ales Burdia preşedinte al comunităţii de avere, ajungând astfel iniţiativa monumentului »în mâni destoinice, cari urmăriau ţinta cu zel neobosit«.

»Serbarea dela 7 Octomvrie — zice corespondentul numitei foi — are o importanţă nu numai ca semn al fidelităţii populaţiei de odinioară grăniţăreşti, ci şi o deosebită importanţă politică. Graniţa dela Dunăre începând dela Zimony până la Orşova a stat mai înainte sub o dominaţie streină, *duşmănoasă maghiarilor*, care îşi dedea silinţa a suprima în germene viaţa liberă constituţională. Desfiinţându-se graniţa militară trebuia să răzbată convingerea, că purtătorul Coroanei *doreşte să dispară toate barierile despărţitoare între diferitele popoare ale Ungariei şi că* **restituirea** (sic) şi **întărirea statului naţional maghiar unitar** în sensul legislaţiei dela 1867 corespunde intenţiunei serioase a regelui constituţional.

»Monumentul regal, ce se va inaugura la 7 Oct. în Caransebeş, are prin urmare o dublă importanţă: el reprezentă odată cu espresiunea gratitudinei şi fidelităţii şi sentimentul bucuriei pentru reunirea cu patria-mumă, şi alipirea sinceră a tuturor inimilor pentru tron şi frumoasa patrie ungară....

Un autoportret.

(Fine.)

Acestea mi le aruncă prin foaia Ta în faţă un X necunoscut în mod destul de obraznic. Nu-i aşa, ai luat şi Tu notă despre aceasta? Imposibil să nu fi luat notă, pe cât timp în aceeaşi foaie a doua zi te năpustesti teribil asupra delegaţilor.

Va să zică în momentul, când credeam că prin munca cinstită a unei vieţi, prin graţia triplă a regelui, prin *»recunoştinţa vecinică«* a naţiunei şi a tinerimei naţionale mi-am aşternut patul de odihnă destul de moale şi destul de curat, mi se iveşte sub plapomă stelnita necunoscută şi mă muşcă de mă însângerează.

Şi aici să-mi dai voie să tremur de sângele meu rece(!). — Care este acuza? Care este crima? Gravă de tot, încât ar fi nevoie de intervenţia procurorului. Să auzim aşa dar! »Mai mulţi studenţi universitari s'au jeluit, că eu n'aş privi bucuros, ca tinerimea maghiară să-mi frequenteze cursurile şi dacă ei totuşi îndrăznesc a se prezenta la examene, eu sunt capabil de ori-ce, începând dela sfatul de a nu se prezentă până la trânteală; cum că eu aş crede că nu sunt numit la catedră spre a cultiva ştiinţa, ci să giugiulesc naţionalitatea valahă; că se întâmplă, că în loc să zic »România«, îmi scapă din gură vorba »Ţara noastră«, si *altele*; cumcă lucrul acesta neobicinuit l'au constatat destui tineri maghiari cu năzuinţe nobile la cursurile mele«.

Dacă coala aceea de hârtie tipărită ar anunţa-o strigând pe la colţurile străzilor, cum se făcea până acum, nu m'aş sinchisi. Dar ziarul e serios de tot. A devenit serios în urma faptului, că Tu, Rectorul din acest an, şi mai mulţi colegi cu mare vază aţi declarat în fruntea lui, că acest ziar este cel mai apropiat de inimile Voastre; că el va fi antrepozitul capitalului vostru spiritual politic, organul oficial al partidului Banffyst. In agresiunea îndreptată împotriva mea, nu ştiu din care parte, eu văd renăscându-se sistemul de spionagiu al lui Banffy, care prăseşte copoi şi ploşniţe, ce nu cruţă nici pe tatăl lor, precum foaia voastră nu m'a cruţat pe mine, care aş fi în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor *tatăl vostru politic.*

Faţă cu această agresiune îndreptată contra mea, *Tu*, sufletul înviorător al partidului Banffyst, cu toate că a trecut o săptămână, n'ai avut nici o observaţie. Poate nici n'aí cetit'o.

Inainte de toate în numele bunului simţ, a păcii universităţii şi în numele ştiinţei protestez contra introducerei sistemului lui Banffy între zidurile universităţii şi cred că Tu, cavalerul cu gust fin, colegul nobil şi Rectorul cu tact distins, vei găsi calea, pentru ca în foaia colegilor Banffyşti, — colegii Tiszaişti să nu fie traşi în roată.

Să nu iai lucrul aşa uşor! Acuzaţia a apărut în foaia distinşilor mei colegi. Tu eşti Rectorul meu... ai cunoştinţă din foaia Ta, că eu sunt un *trădător de patrie, sperjur* şi că urăsc tinerimea maghiară. Vezi, de aceea am înşirat distinsele mele merite, pentru-ca să documentez, că sunt incapabil de cele susţinute în acuzaţiune. Pe cuvântul meu — sunt incapabil. In timp de optsprezece ani n'am trântit nici pe un tânăr maghiar; n'am căutat să abat pe nime dela cursurile mele; nici într'un singur caz n'am întrebuinţat expresiunea »Ţara noastră« şi sala cursurilor mele în privinţa patriotismului nu se deosibeşte întru nimica de a Ta. Cu sistemul lui Banffy totuşi a putut să încapă bănuiala la persoana mea. In urma comunicatului, din o sută de cetitori, zece inşi totuşi vor crede că în sala de lecţii numărul II se întâmplă lucruri ciudate. Eşti Rectorul meu! Cer anchetă! Un Rector, şi mai ales *Tu*, distinsul patriot maghiar, cum te cunosc eu, nu poate tolerá, să se întâmple istorii destrămătoare de stat pe teritorul Universităţii. Dacă va ieşi la iveală culpabilitatea mea, nu cer graţie, se apropie ziua lui Grigore*), şi pe Frederic l'au spânzurat în ziua onomastică a sa, Tu în ziua mea onomastică, să aranjezi o decapitare în faţa statuei lui Matieş, cel drept, cu antreu în beneficiul »Mensei Academice«. Mai sunt exemple de acestea. Şi Ţiganul, când a ajuns rege, a spânzurat întâi pe tatăl său. Dacă acuzaţia nu este adevărată, satisfacţie nu cer, un singur lucru îţi cer, să-ţi cureţi ziarul de ploşniţele ce muşcă pe sub plapomă. Dacă aceasta nu e cu putinţă, atunci Te rog să nu-ţi împrumuţi numele celebru acolo, unde se dau în vileag în mod atât de impertinent calomnii manifeste despre colegii Tăi. Dacă nici aceasta nu se poate, atunci declar dinainte, că cu sistemul acela de copoi, cu minciuni şi calomnii nu veţi putea construi statul naţional maghiar.

Spiritul lui Banffy, să-ţi întunece mintea.

ss) *Moldován Gergely.*

*) Scrisoarea aceasta a apărut la 28 Februarie 1904, când trecuse sărbătoarea sfinţilor trierarchi: Vasile, *Grigore* şi Ioan (12 Februarie), acel Grigore anunţat de d-l Moldován nu e Grigore, ci Gergely care cade pe ziua de 12 Martie. Constatăm aceasta, pentru-ca să se ştie că d-l Moldován Gergely nici onomastica nu şi-o serbează după legea românească, în care a fost botezat. -- Trad.

Delegaţia camerei de comerţ din Braşov la Expoziţia din Bucureşti.

(Prin fir telefonic.)

Bucureşti, 8 Oct. 1906.

Sâmbătă seară cu trenul accelerat de la orele 9.20 au sosit în Bucureşti 25 de membri ai camerei de comerciŭ şi industrie din Braşov, cei mai mulţi cu soţiile şi familia. Aici fură salutaţi călduros de marele iudustriaş şi preşedinte al camerei de comerciu din Bucureşti d. *Assan*, în fruntea unei numeroase delegaţiuni. La cuvintele cordiale ale d-lui Assan a răspuns d. Wilhelm *Paul*, preşedintele camerei din Braşov, mulţumind pentru frumoasa primire. După aceea oaspeţii au fost salutaţi de către d. *Juvara*, în numele ministrului de comerciŭ.

Duminecă dim. la orele 9, s'a dat întâlnire în pavilionul camerelor de comerciŭ dela expoziţie. unde oaspeţii au fost din nou salutaţi atât din partea unui reprezentant al camerei din Bucureşti, cât şi din partea d-lui Dr. C. I. *Istrati*, comisarul general al expoziţiei. A răspuns iarăşi d. Paul. In toate discursurile s'au accentuat raporturile de vecinătate amicabilă.

După aceasta s'a vizitat în grupuri expoziţia.

La 12 şi jum. s'a dat la expoziţie un banchet din partea camerei de comerciŭ din Bucureşti. Au luat parte 80 persoane şi dispoziţia a fost foarte animată. Primul toast l'a rostit d-l *Assan* pentru M. Sa Monarchul Francisc Iosif, al doilea l'a rostit d-l *Paul* pentru M. Sa regele Carol al României. Tot-odată s'au trimis ambilor Suverani telegrame omagiale cu acelaşi text.

Şeful de secţie din ministeriul de comerciŭ d. *Juvara* a închinat pentru oaspeţi.

Directorul şcoalei industriale din Sibiiu, Martin *Schuster* închină apoi pentru camera din Bucureşti şi preşedintele Assan. Secretarul Moritz *Thomas* dela camera din Braşov pentru comisarul general Dr. Istrati. Deputatul Traugott *Copony* pentru representantul ministeriului de comerciŭ.

Proprietarul de tipografie şi librărie *Ciurcu* din Braşov pentru camera din Bucureşti. D-l *Assan* toastează pentru d. Paul şi cu aceasta se ridică masa.

Duminecă după amiazi oaspeţii au vizitat expoziţia, pe care au admirat'o pentru frumosul aranjament.

Azi dimineaţă la orele 9 a avut loc o întrunire în sala de şedinţe a camerei com. din Bucureşti, unde s'au discutat diferite cestiuni economice, după care s'au vizitat câteva stabilimente industriale.

Marţi, o parte a excursioniştilor se vor duce la Constanţa.

ŞTIRILE ZILEI.

— 25 Septemvrie v.

Românii din ţara Bârsei la expoziţie. Sâmbătă va pleca un grup mai mare de preoţi, învăţători şi ţărani români din ţara Bârsei la expoziţia din Bucureşti sub conducerea protopopului tractual V. Voina. Excursioniştii vor avea în Bucureşti cuartir gratuit, iar trenul până la Bucureşti tour retour va costa 2 lei 50 b.

Vizită la Roma. Cetim în »Unirea« din Blaj:

I. P. S. Sa Metropolitul Victor însoţit de d-l Iacob Popa, directorul cancelariei metropolitane, a plecat Dumineca trecută la Roma să viziteze mormintele Apostolilor şi să raporteze despre starea Archidiecesei în cei 5 ani din urmă. I. P. S. Sa se va întoarce peste vr'o două săptămâni.

»Şcoala pentru economia şi industria de casă«, susţinută de Reuniunea femeilor române din Sibiiu a fost deschisă în 15 Septemvrie a. c. In această şcoală se învaţă: pregătirea bucatelor şi a pânei, conservarea legumelor şi a poamelor, curăţirea şi ţinerea în ordine a locuinţei, spălatul, călcatul şi îngrijirea rufelor, confecţionarea rufelor, cusutul, croitul, împletitul cu maşina, torsul şi ţesutul, precum şi câteva studii teoretice. Se învaţă, am putea zice, tot ce-i trebue unei bune econoame (şi am dori ca toate Româncele să fie bune econoame.) Prin urmare, numai recomandă putem publicului românesc această şcoală folositoare, care e condusă cu multă pricepere şi cu mult devotament. Când ne lipsia o şcoală economică şi industrială, erà numai natural, ca să alergăm aiurea pentru a primi cunoştinţele corăspunzătoare; astăzi însă e păcat a ne mai adresa tot numai la străini.

O bursă de 1400 cor. Din însărcinarea comitetului parochial al bisericei sf. Nicolae din Scheii Braşovului parochul I. Prişcu a publicat eri în biserică un concurs pentru o bursă de 1400 cor., care se va acorda unui absolvent al gimnaziului, pentru studii superioare de ori-ce specialitate. Dela concurenţi se cere să fi obţinut la examenul de maturitate nota generală »foarte bine«. Concursul espiră după 14 zile dela publicarea în biserică.

Sesiunea generală a Academiei române se va deschide în ziua de 10 Octomvrie v. a. c.

Academia română a ţinut Vineri c. şedinţa sub preşedinţa d-lul I. Kalinderu. D-l Erbiceanu a depus câteva manuscrise în limba latină scrise în şcoalele greceşti din România pe timpul fanarioţilor. D-l Hepites a depus o lucrare a unui scriitor francez, d-l prof. Babeş depune o lucrare făcută împreună cu d-l prof. Marinescu asupra studiului celulelor nervoase. D-l A. Xenopol a făcut apoi o relaţie asupra congresului pentru protecţia proprietăţii literare şi artistice.

Elevii şcoalei comerciale sup. române din Braşov, au sosit Sâmbătă în Bucureşti sub conducerea directorului A. Vlaicu şi a profesorilor şcoalelor medii Chelariu, Sulică şi Dr. Stinghe. La gară au fost primiţi de d-nii Bratilă, directorul şcoalei comerciale din Bucureşti, şi d-nii Furnică, Perieţeanu şi Orghidan delegaţi ai camerei de comerţ din Bucureşti. La ora 12 au luat prânzul la Cooperativa şi după amiazi au vizitat Expoziţia. Excursioniştii stau până Marţi în Capitală, de unde vor pleca la Constanţa.

Atentat împotriva Ţarului- descoperit. Sâmbătă au fost găsite 80 bombe într'o bibliotecă a şcoalei de poduri şi şosele din Petersburg. S'a constatat că aceste bombe au fost aduse din străinătate. S'a pus mâna pe unele scrisori, în cari s'a găsit planul unui atentat împotriva Ţarului. Membrii conjuraţiunei n'au fost încă descoperiţi.

Societatea de lectură Inocenţiu M. Clain a teologilor din Blaj anunţă constituirea membrilor ei în modul următor: President: Septimiu S. *Popa*, teol. a. IV, Secretar: Romul R. *Stoica* teol. a. IV, Vicepreşedinte: Augustin *Folea*, t. a. III Cassier: Aurel *Peculea* t. a. III, Controlor, Petru P. *Domşa* t. a. II, Archivar: Vasile *Candrea* t. a. III, Bibliotecar: Iuliu *Maior* t. a. II, Vicebibl. Augustin *Ciungan* a. I şi notar Iustin *Poruţ* t. a. I. Membrii în comisia literară: Alexandru *Ghelner* şi Adrian *Oţoiu* teol. a. IV, Vasile *Cerghizan* şi Aurel *Jubaş* teol. a. III, Iuliu *Căpâlnean* şi Cornel *Popa* teol. a. II şi Ioan *Pop* şi Octavian *Bugner* teol. a. I.

Linia maritimă Bucureşti-Constanţa-Alexandria. Direcţiunea generală a serviciului maritim român, a fixat tariful de preţurile cari se vor plăti dela Bucureşti-Constanţa la Alexandria şi chiar din celelalte oraşe ale ţării. Biletele cari se vor libera chiar şi de ghişeurile căilor ferate, vor fi valabile şi pentru hrană. Aşa de pildă un bilet de dus şi întors Bucureşti-Constanţa şi Alexandria, cuprinzând şi hrana, va costa 420 de lei clasa I şi 260 de lei clasa II-a. Un bilet numai de ducere şi hrană va costa 285 lei clasa I-a şi 177 lei şi 05 bani clasa II-a şi 41 de lei şi 45 bani clasa III-a. De asemeni se vor emite bilete pentru Alexandria dela gările Craiova, Brăila, Galaţi, Iaşi, Predeal, Burdujeni şi Vârciorova. Preţurile sunt destul de avantagioase, iar linia maritimă va fi deservită de noul şi elegantul vapor »Impăratul Traian«.

Distincţiunea d-lui Constantin Burdia. Foaia oficială »Budapesti Közlöny« publică acordarea titlului de »conzilier de curte« d-lui Constantin *Burdia*, deputat al cercului Caransebeş »pentru meritele sale pe terenul afacerilor de obşte«. Tot pentru aceste merite i-se acordă şi d lui locţiitor de primar Oct. *Bordan* crucea de cavaler al ordinului Francisc Iosif.

Comisiunea germană, care a sosit zilele acestea în România ca să studieze instituţiunile româneşti, se compune din d-nii Wolffram, consilier raportor al Reichstagului, Lueg, consilier comercial, fost preşedinte ai Camerei dep. şi preşedinte al Camerei de comerţ din Brandenburg, Bellel, prof. Harman, prof. Zechner, directorul unei fabrici de maşini din Mannheim şi fabricantul Schilbach din Greiz.

Un pariu original. La Stokborg (Anglia) un pianist anume Napoleon Zird a câştigat un pariu original: el pariase că va cânta la pian 48 de ore neîntrerupt. In acest timp el nu şi-a luat mânile de pe pian un singur moment şi a cântat în total 1500 de bucăţi. De după prânz el a început să cânte şi a doua zi la amiazi a încetat.

Se caută un ajutor pentru cancelarie de notar pe lângă un salar de 40 cor. pe lună, întreţinere şi locuinţă (afară de spălat şi rufe de pat.) Dacă va fi sârguincios ajutorul va fi remunerat încă cu 10 cor. lunar, eventual şi mai bine. Postul se poate ocupa imediat .A se adresa d-lui Traian *Radu*, notar în Feneş, p. u. Zalatna.

Reuniunea română de musică din Sibiiu la Bucureşti şi Craiova.

(Raport special al „Gaz. Trans".)

— 5 Octomvrie 1906.

Dintre toate reuniunile române de muzică, câte au fost la Bucureşti cu prilegiul serbărilor jubilare, prima, cea mai mare şi una din cele mai vechi reuniuni de cântări ale noastre, *Reuniunea română de muzică din Sibiiu*, şi-a luat partea

BCU Cluj / Central University Library Cluj

leului atât în producțiuni, cât și în succese. Având de a da și representația operei poporale »Moș Ciocârlan« de T. cav. de Flondor și afară de aceea încă 2 concerte, reuniunea din Sibiiu s'a prezentat cu un mare aparat de forțe muzicale c'am vr'o 130 de coriste și coriști, și cu muzica orășenească din Sibiiu.

Plecarea.

Joi în 20 Sept. n. la 4 dimineața am plecat din gara Sibiiu luând direcția spre pasul Turnu-roșu. La graniță am trecut fără nici un incident. In Sibiiu se atasase la noi și 15 membri și membre ale societății corale »Armonia« din Cernăuți. La graniță, după ce am trecut pe pământul României, corul societății »Armonia« a întonat »Trăiască regele«, iar coriștii reuniunei au cântat mai multe cântece de veselie în cor, bărbătesc. La *Căineni* am schimbat trenul. In *Rîmnicul-Vâlcei* am avut o primire frumoasă; muzica militară, la întrarea trenului în gară a cântat »Deșteaptă-te Române«. Ajutorul de primar ține o vorbire însuflețită predând un buchet președintelui Reuniunei, Dr. *Cristea*, care îi răspunde în termini călduroși mulțămind pentru primirea frumoasă.

La gara *Drăgășani* primire iarăș cu muzică și drapele. Vorbirea de întâmpinare a ținut'o d-l senator-primar al orașului, la care a răspuns d-l Dr. *Cristea*. In gară ni s'a servit un dineu. Intre sunetele imnului național trenul s'a pus în mișcare și am plecat mai departe însoțiți de d-l primar din Drăgășani și vre-o câțiva membrii ai inteligenței de acolo. Orașul Drăgășani a pus la dispoziția coriștilor un mare butoiu de vin de Drăgășani. Ajunși în gara *Titu* iarăși suntem primiți într'un mod foarte călduros cu muzică militară, la a cărei sunete ne-am încins la o *Horă* superbă, apoi la o *Sârbă*, până ce cu mare greutate plecarăm mai departe. In fine ajungem în *București* cu întârziere de o oră și jumătate. La gară un public numeros de nu putem străbate.

Societatea muzicală »Carmen« cu drapelul în frunte ne-a intîmpinat cu »Pe al nostru steag e scris unire«, iar muzicele militare cu imnul național. Se țin vorbiri de bineventare, la cari răspunde emoționat părintele Dr. *Cristea*. Apoi suntem împărțiți în 3 părți și plecăm fiecare la cuartirele lor. Grupul, în care se afla și scriitorul acestor rânduri, a fost încuartirat la »*Internatul sf. Sava*«, alt grup la „*Radu Vodă*", damele la institutul de fete »*Pompilian*«, unde aluat și iutreaga Reuniune masa în timpul cât am petrecut în București.

Vineri în 21 Sept.n, am avut, zi de repaus, care am folosit-o pentru probe și vizitarea expoziției, la care am avut bilet gratuit. Fiindcă despre expoziție, s'a scris pân'acum destul și bine, mă simt dispensat de a mai scrie și eu.

Concertul I.

Sâmbătă în 22 Sept. seara la 9 oare am avut primul concert în sala Ateneului român cu programul următor:

1. *Mama lui Ștefan cel Mare*, baladă de D. Bolintineanu, pentru cor, soli și orchestră de George Dima.

(Mama: d-na Maria Dr. Crișan, Ștefan: d-l baritonist Niculescu.

2. *Două cântări bisericești* pentru cor mixt:

a) „Irmosul întrării în biserică" de George Dima;

b) „Partea I din concertul al II-lea bisericesc, de G. Muzicescu.

3. *Rugămintea și Dâmboviția*, cuvinte de Carmen Sylva (trad. de George Coșbuc) compuse de Hermann Kirchner, pentru o voce de alt (d-ra Delia Olariu).

4. *Hora Dobrogeană* pentru cor mixt de N. Popovici cu acomp. de orchestră de Hermann Kirchner.

5. Două cânturi pentru cor mixt:

a) „Colindă" de P. Tschaikowsky:

b) „Două inimi nu-mi dau pace", în formă de horă de George Dima.

6. Trei doine poporale românești:

a) „Toate oile se duc..."

b) „Jălui-m'aș, jălui...."

c) „Foaie verde de bujor, cântate de d-na Veturia Triteanu.

7. Două cântece populare românești pentru cor mixt:

a) „Fântână cu trei izvoare" de G. Dima.

b) „Morarul" de G. D. Kiriac.

8. *Cântecul ielelor*, din cantata „In Carpați" (trad. de Oct. Goga) pentru o voce de sopran, cor de dame și orchestră de Herman Kirchner (crăiasa ielelor d-na Veturia Tritean).

9. *Vântul*. poesie de Carmen Sylva (trad. de George Coșbuc) compusă în formă de Sârbă de Herman Kirchner, pentru cor mixt și orchestră.

Acest concert, după cum vi-s'a telegrafiat deja, a avut o reușită extraordinară, încât de mult nu s'a văzut un succes ca și acesta. Sala Ateneului era tixită de public, care era entusiasmat la culme. Să mă opresc în special la fie-care punct, cred că e de prisos, de oare ce toate au avut un succes desăvârșit.

Coriștilor, dirigentului și în special solistei doamnei V. *Triteanu*, care cu sopranul d-sale strălucit a cucerit întreg auditorul, — li-s'au făcut furtunoase și repetite ovațiuni, cari păreau că nu mai vreau să înceteze. O eclatantă dovadă despre succesul desăvârșit al acestui concert este modul elogios cum îl apreciază ziarele din capitală. Mă mărginesc a cita aci numai apreciarea uneia dintre ele, care zice despre Reuniunea română de muzică din Sibiiu: »*Așa disciplină artistică am putut admira numai la marea organizație vieneză a celebrului* »*Männergesangverein*«. Voci bine cultivate, o preciziune remarcabilă, discrețiune în vocile de acompaniament, nuanțări pline de delicateță și o sonoritate generală admirabilă«...

Meritul cel mai mare al acestui succes al reuniunei române de musică din Sibiiu i-se cuvine harnicului, dibaciului și eminentului ei director de musică: *Hermann Kirchner*, care s'a distins atât ca dirigent, cât și ca un bun interpretator și adânc pătrunzător al cântecelor noastre poporale românești.

Reprezentațiunea operei „Moș Ciocârlan".

Duminecă în 23 Sept. n. a fost prima representațiune la Teatrul Național a operei în 3 acte a cavalerului T. de *Flondor*: „*Moș Ciocârlan*", care a avut o reușită neașteptată. Deși prețurile locurilor erau horibile (loge de rangul I = 60 Lei) totuș teatrul a fost ticsit de lume, astfel, că deja sara la cassă nu se mai putea căpăta nicĭ un bilet. Uvertura a fost condusă de autor și a fost viu aplaudată, asemenea și actul al II-lea. Actul I și al III-lea până în fine au fost conduse cu multă dibăcie de directorul de musică al Reuniunei, d-l *H. Kirchner*. Corurile au fost la înălțime, iar aspectul și tablourile ce ni-se presentau înaintea ochilor erau de o frumseță rară. Diferitele și pompoasele costume naționale ale coristelor, coriștilor și ale solistelor, te făceau să te închipuești, că ești în *țara zinelor*, dar unde toate zînele erau — Românce! Publicul aplauda frenetic fiecare scenă, astfel, încât cortina trebuia să se ridice și de câte 8 orĭ. Insuflețire, ca și care n'am văzut, și pe care a-o descrie, mă simt foarte slab!

Dintre soliștĭ s'au distins d-na *Lucia Cosma*, d-soara *Delia Olariu*, *Letiția Popescu* și *Veturia Pop*, și d-nii *Stefănescu-Spirea*, *Pantazi*, *Borcia* și *Crișan*.

Dintre scenele din operă frumoasă a fost cea dela început, când după cântecul vioiu al corului vine notarul Călămar (d-l Borcia) gâfâind și vestește plin de frică că:

„Sus din codr' un ligh.oi
Se coboară 'n sat la noi!"

adecă *un urs*, care l'a băgat pe notar într'o groază atât de mare, de și-a perdut și teancul de scrisorĭ, ce-l avea la sine, scenă, după care urmează cântecul de batjocură la adresa notarului, cântat de cor (sătenii dela cârciumă).

De toată frumseța este scena cu ciobanul *Stan* (d-l Stefănescu-Spirea) care să coboară încet de pe plaiŭ cântând în fluier și care ajungând în mijlocul scenei cântă frumoasa *doină*:

„Sus în plaiul plin de floare
Paște turma de mioare".

Nu mai puțin frumoasă este și scena cu *claca*, când vin flăcăi și fete săltând de bucurie, în frunte cu lăutarii, dintre carĭ *primașul* a fost nimerit predat de I. Cl. Iuga. Actul al II-lea, care pare a fi prea lung și icĭ-colea c'am plictisitor, ar fi bine să fie prelucrat și prescurtat.

Partea și scena cea mai frumoasă din acest act e cea cu *duetul*: »Ai șoptit încet cuvântul«... și cea din urmă cu alungarea Floricei (d-na L. Cosma).

Partea a II-a a actului al doilea e deja mai plină de viață. Scena vânătoarei, precum și cea cu Florica și Tincuța (Delia Olariu) în codru sunt foarte frumoase, asemenea și cea din urmă când adunându-se toțĭ vânătorii și hăitașii cântă veselĭ în cor:

„Ura, ura, ura!
Ce veselĭ azĭ,
Că satul a scăpat
De urs și de năcaz"...

Actul cel mai frumos e însă al III-lea când vânătorii de veselie, că au scăpat de urs, se încing la joc. Se joacă *ballet* o *horă*, apoi „*Căluțerul*", »*Sârba*«, representându-se între jocurĭ și câte un *tablou viu* de toată frumseța. Urmează apoi un cor frumos: »Hai de grabă să pornim«... etc.

Mult haz a produs și ploaie de aplause și-a câștigat notarul Călămăr (d-l *E. Borcia*) cu glumele actuale din acest act, când se întreabă, că ce ar face el cu comoara lui Moș-Ciocârlan, dacă ar afla-o. Foarte bine a predat și d-l *Pantazi* pe Moș Ciocârlan, când vine desperat și se bocește cumplit după comoara pierdută.

Cu corul final: »Să trăiți mirese, mirĭ«... opera se termină.

M. Sa Regina la opera „Moș-Ciocârlan".

Luni în 24 Sept. n. a fost a 2-a reprezentațiune a operei »Moș-Ciocârlan«, la care a asistat și *M. Sa Regina Elisabeta*. La întrarea M. Sale în loge muzica a întonat imnul regal. Regina a urmărit cu viu interes desfășurarea frumoaselor scene, a aplaudat frenetic muzica operei și a felicitat pe autor și diletanți. Persoanele au fost aceleași. Succesul tot așa de mare, ca prima oară.

Marți a fost reprezentațiunea a III-a, Mercuri a IV-a a operei, la cari iarăși a asistat public numeros. Rolul Floricei la aceste reprezentațiuni a fost jucat cu mult succes din partea unei adevărate actrițe, d-șoara *Natalia Otto*, care cu temperamentul său vial a dus multă viață pe scenă.

Joi în 27 Sept. n. a fost pauză, care am întrebuințat'o pentru vizitarea expoziției, a cimiterului Șerban-Vodă numit și »Belu«, unde am văzut mormântul poetului *Michail Eminescu* și templul — poemă »*Iulia Hașdău*; am vizitat metropolia, așezămintele Brancovenești, palatul dela Cotroceni, etc. Seara fiind învitați am asistat al o serată musicală și dansantă, oferită în onoarea membrilor Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român din partea »Clubului Tinerimei«, despre care v'a raportat deja mai pe larg corespondentul d-voastră în unul din numerele trecute.

(Va urma.)

Bibliografie.

»*Predici și învățături*« la toate Duminecile și serbătorile anului. *Partea V de Dr. Elie Dăianu*. Prețul 1 coroană plus 10 fileri porto.

„*Studii practice de bancă*" de *Ioan I. Lăpădat* a apărut Nr. 5 — 8 al *Bibliotecei băncilor române* prețul 2 cor. plus 10 fileri porto.

Din „*Odele lui Quintus Horatius Flaccus*" traduse românește de *Gavril Pop* a apărut fascicolul III. în Blaj. Tipografia Seminarială. Prețul 40 fileri.

In tipografia »Buciumul român« din Galați au apărut de *Moise M. Pacu* profesor la liceul din Galați următoarele cărți: „*Elemente de instrucție civică, drept și economie politică* lucrate după programa în vigoare pentru clasa a IV secundară prețul 2 Lei 50 bani și „*Elemente* de *Morala creștină*" alcătuite după programa în vigoare pentru usul școalelor secundare. Prețul 2 Lei.

A apărut în institutul grafic Minerva **„Două neamuri"** de **Sandu Aldea** cu cuprinsul următor: Un arândaș, Despărțire, La țară, Acasă, Tinerețe, Nepotul lui Mihalis, Seri de iarnă, Invrăjbiții, O afacere, La oaste, Alte învoieli, Singură, Secetă, Pierzanie, Ogorul strămoșesc. Prețul 1 cor. 50 plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu.

ULTIME STIRI.

Caransebeș, 8 Oct. Eri a avut loc aici inaugurarea monumentului ridicat de urmașii foștilor grănițeri din reg. Nr. 13 al Românilor Bănățeni în onoarea Maiestății Sale Monarchului Francisc Iosif. Serbarea a fost prezidată de Archiducele Iosif care a rostit un discurs zicând între altele: Ridicarea acestei statue a fost inspirată de iubirea și alipirea credincioasă către rege. Dumnezeu să binecuvinteze patria și națiunea, pentru-ca să se contopească într'o armonie cu bunul rege. Fie ca națiunea, după timpuri grele să înflorească din nou.

— Ministrul președinte Wekerle a depus o cunună în numele guvernului urând ca monumentul să fie un semn neperitor al credinței neclintite pentru rege și a adevăratei iubiri de patrie, una și alta inseparabile.

Budapesta, 8 Oct. Socialiștii au ținut un mare meeting, la care au participat un număr de peste 10.000 de oameni. S'a votat o resoluție în sensul de a învita dieta să introducă de urgență sufragiul universal, altminteri poporul își va pierde răbdarea și vor urma grave crize politice și economice. Asemenea adunări s'au mai ținut și în alte părți în Ungaria. Cu totul au fost 75 adunări.

București, 8 Octomvre. Cu ocazinea deschiderei stagiunei Teatrului Național un grup de studenți au demonstrat în sala teatrului contra directorului Davila. Poliția intervenind s'a restabilit ordinea.

Petersburg, 8 Oct. Ziarul „Saveja" scrie că analiza chimică a constatat, că Trepow a fost otrăvit cu alcaloide. După o versiune până acum neîntărită, afară de Trepow au mai fost otrăviți 3 generali și un mareșal al Curței, cari însă au putut fi salvați la timp.

Braunschweig, 8 Octomvre. Mai mulți deputați au înaintat un proiect prezidentului Reichstagului, prin care îl roagă ca imediat să înceapă tratativele pentru împăcarea familiei Cumberland cu familia regală prusiană. Toate partidele cer ca familia Cumberland să ocupe tronul din Braunschweig și declară că vor împedeca cu orice mijloace ca vreun prinț prusian să se suie pe tron. Partidele provoacă poporul ca cu toate mijloacele legitime să împedece alipirea Braunschweigului de Prusia.

Petersburg, 8 Octomvre. Prin o circulară a consiliului de miniștrii către toate ministerele se interzice tuturor persoanelor în serviciul statului carĭ au o funcție într'o instituțiune de stat, de a face parte din partide politice și asociațiuni, cari ar face opoziție guvernului.

☛ Domnii abonați ai fóiei nóstre, carĭ nu și-au reînoit încă abonamentul sunt rugați a-l reînoi cât mai curând ca sĕ nu li-se întrerupă regulata espedare a diarului.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei".

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Corsete
cele mai bune și moderne
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Mame carĭ lăptează

se simt de multe orĭ obosite în gradul suprem, chiar în timpul când ar trebui să fie mai tarĭ și sănătoase, ca să poată corăspunde datorințelor lor de mamă. Pentru dînsele e cu deosebire Emulsiunea lui Scott un mijloc neîntrecut de nutrire, și fortificare. — Emulsiunea cnnstă din cea mai bună untură de pește medicinală cu Hypophosphiti de var și natron, e foarte gustoasă și ușoară de mištuit, face apetit și e mai bună ca orĭ ce alt mijloc a da puterĭ nouă mamelor tinere. Emulsiunea lui Scot ajută la înlăturarea slăbiciunei, și provoacă energie și curaj. Emulsiunea lui Scott e mult mai cu efect și sigură, decât obicĭnuita untură de pește.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurei veritabile a lui Scott. Cu referință la „Gazetă" și trimitere de *75 banĭ în mărcĭ poștale* se trimite sticla de probă *franco* dela

Dr. Emil Budai
— „Farmacia orașului". —
Budapesta IV. Vaczi utza 34/50.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 b.
— . . Se capătă în toate farmaciile . . —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dela „Tipografia şi Librăria“

A. MUREŞIANU, Braşov

se pot procura următórele cărţi

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Diverse.

„Valurĭ alinate“, traduse de Coşbuc, după Carmen Sylva. Cor. 1·50 plus 20 b. porto.

„Năvălirĭ barbare“, nuvelă de L. *Bolcaş*. Preţul 1 coróná, plus 10 banĭ porto.

N. Iorga *„Lupta pentru limba românéscă“*, care conţine acte şi lămuririĭ privitóre la fapte din Martie 1906 sĕvîrşite în Bucurescĭ. Preţul 1 cor. pl. 10 b. porto.

A. O. Maior *„Biblioteca copiilor“* Vol. I. a apărut în editura „Lucéfărului“ cu o poveste inedită scrisă anume pentru acestvolum de *Carmen Sylva*, cu numĕróse ilustraţiunĭ, costă 1 cor. 60 banĭ plus 10 banĭ porto.

Mihail Teliman „Foiletóne“ edate de societatea academică *„Junimea“* din Cernăuţ. Format octav mare avênd 157 paginĭ. Preţul acestei broşurĭ e de 2 cor. plus 20 banĭ porto.

„Din primăvara vieţii“, poesii de Emil A. *Chiffa* Bistriţă, Tipografia C. Matheiŭ 1905. Un volum drăgălaş mic, conţinênd pe 93 paginĭ vr'o 60 de poesii. Preţul unui esemplar 1 cor., plus porto postal 5 fil.

Biblioteca teatrală s'a îmbogăţit încă cu un nou volum prin tragedia în cincĭ acte **„Mórtea regelui Decebal“** de *George Vodă*. Acest volum cuprinde interesante scene din ultimele dile ale vieţei lui Decebal. Preţul ei e 3 cor. plus 10 fil. porto.

„Ego“. Poesii de *Victvr Bontescu*. Preţul cor. 1.50

Etimologia limbei române de ***Dr. Sertil Puscariu***. Preţul cor. 7.20

Dicţionar portativ româno-german, maghiar de H. Schlandt, broş. à . . —.20. Ediţia întrégă: german-maghiar-român, maghiar-german-român şi român-german-maghiar, broş. la un loc . . . . . —.60.

Dicţionar germano-român, pentru scóla şi conversatiune de Th. Alexi. Ediţiunea V, broş. . . . . 3.60. Dicţionar româno-german pentru scóla şi conversaţiune de Th. Alexi, broş. . 3.60.

Încercări în literatură de Ioan A. Lăpădat, broş. . . . . —.50.

Instrucţiunĭ poporale despre datorinţele şi drepturile purtătorului de dare de W. Niemandz, broş. . . . . 1 20.

„Elemente din Constituţia Patriei séu Drepturile şi datorinţele cetăţeneştĭ“. —.40

Bucătăresa naţională, carte de bucate escelentă şi uşor de înţeles scrisă de *Hinţescu* după bucătăria română, francesă, germană şi maghiară. Preţul 1 cor. 60 banĭ plus 30 banĭ porto.

Posa lui Andrei Baron de Şaguna, 57+41 cm. Preţul 80 banĭ, plus 10 banĭ porto.

La tóte aceste cărţĭ ce se vor cere din afară trebue pe lângă preţul lor şi 20 banĭ pentru porto.

Din compositiunile pline de melodii românescĭ ale mult regretatului compositor român *Ciprian Porumbescu*, tipărite şi edate în ediţiunĭ poporale de d-na Marióra *Raţiu* născută Porumbescu, se află de vêndare la Tipografia nóstră următórele piese:

„Imn de urare“ cu două vocĭ, *„Hora Prahovei“*, *„A căduţ o rază lină“* cu voce, *„Fluturaş de nópte“* polcă, *„Frunză verde mărgărit* cânt poporal, *„Pe câmpiile Stupcei“* polca mazurca, *„Fata popii“* cântec poporal. Fie-care bucată costă 50 b. plus 10 banĭ porto. *„Basme Iaşene“* vals, 1 cor. 50 b. plus 10 banĭ porto. *„Potpouriu“*, *din opereta „Crai nou“* 3 cor. şi *Ouvertura din opereta „Crai nou“* 1 cor. 50 banĭ plus 10 banĭ porto.

In institutul de arte grafice Minerva a apărut **„Epigrame“** de Radu Roset i. 74 pagini format octav hârtie fină olandeză preţul 1 cor. 50 se procura prin librăria A. Mureşianu Braşov adaogând 10 bani porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Octomvrie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%.	112 60
Renta de coróne ung. 4% . . .	94.70
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% .	84.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	94 55
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	96.—
Impr. ung. cu premiĭ	207.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	152.50
Renta de hârtie austr. 4²/₁₀ . . .	98.80
Renta de argint austr. 4²/₁₀ . . .	98.75
Renta de aur austr. 4%	116 60
Renta de coróne austr. 4% . . .	99.—
Bonurĭ rurale ungare 3½% . . .	88 95
Losurĭ din 1860 . . , ...	156.50
Acţiĭ de-ale Băncei ung. de credit	1765.—
Acţiĭ de-ale Băncei austr. de credit	811.50
Acţiĭ de-ale Băncei austro-ung. .	674.25
Napoleondorĭ.	19 12
Mărcĭ imperiale germane . . .	117 47
London vista	240.17½
Paris vista	95.35
Note italiene	95.50

Cursul pieţei Braşov

Din 8 Octomvrie n. 1906.

Bancnote rom.	Cump.	18.98	Vênd.	19 04
Argint român	„	18 80	„	18.90
Napoleondorĭ.	„	19.06	„	19 10
Galbenĭ	„	11.20	„	11.45
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117 [illegible]
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albine 5%		101.—	„	102
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	2.56

Avem onoarea a aduce la cunoştinţa On. membrii societari şi a P. T. public, că

Biroul l'am strămutat

în Strada Vămei Nr. 6

(etagiul II.)

Recomandându-ne şi mai departe bunăvoinţei On. public, rămânem cu salutare patriotică.

Reprezentanţa Primei Reuniuni

pentru înzestrarea fetelor. Institut de asigurarea copiilor şi de viaţă.

Cavaler Fuchs Lajos,

secretar.

Dr. Alexandru Străvoiu

advocat în Braşov,

şi-a mutat cancelaria

cu **1 Octomvrie 1906** în **Strada Vămei Nr. 28,** (localul fostei cancelarii notariale Nemeş). 4—6

Viţe nobilitate.

Ca în anii trecuţi, aşa şi acuma au fost

Prima Pepinerie cu viţe nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, FR. CASPARI, Mediaş 20 [Ardeal].

Singură în toată Ungaria, care au liferat muşteriilor **viţe nobilitate sănătoase**, diferite **sorturi** nobilitate. Şi în viitor numai esclusiv la această şcoală de viticultură se capătă cele mai bune viţe de diferite sorturi nobilitate pentru **Vin, Vin-Dessert** şi **Extra sorturi de vin de masă.** Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de viţe.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco şi gratis, cu multe scrisori de mulţumire şi recunoştinţă.

2547,1—48.

Strămutare de local.

Am onoarea a aduce la cunoştinţa On. public, că localul de

Cofetărie,

ce l'am avut până acuma în Târgul Cailor **l'am strămutat în**

Strada Vămei Nr. 28,

casele D-lui Nemeş, vis-à-vis de biserica catolică, unde se vor servì **cele mai bune şi fine prăjituri**, şi toţi articoli ce cad în branşa cofetăriei.

Apelând la sprijinul On. public rămân

cu toată stima

IOAN SPACZYNSKY,

cofetar.

ANUNCIURI

(inserţiuni şi recl.)

sunt a se adresa subscrisei administraţiuni. în casul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazetei Trans.“

FISCHER & COMP. NAGYENYED *Ungaria.*

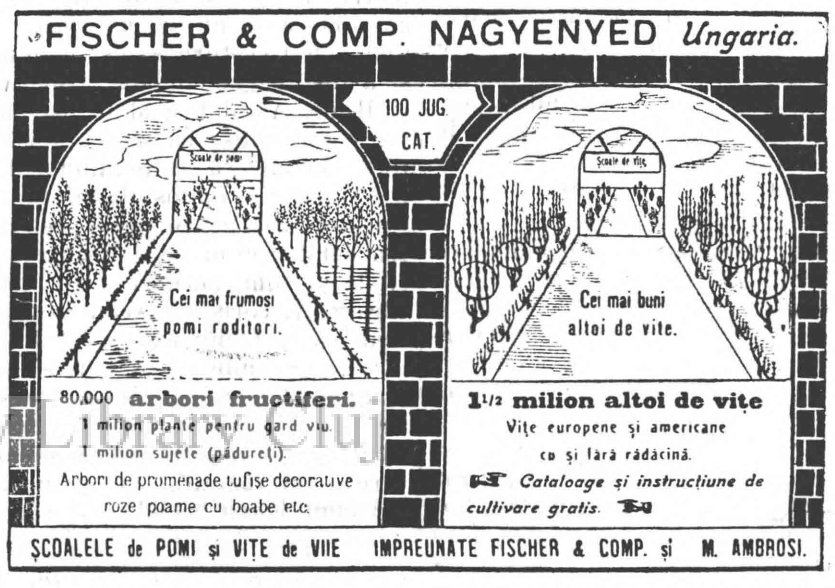

ŞCOALELE de POMI şi VIŢE de VIE IMPREUNATE FISCHER & COMP. şi M. AMBROSI.

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui

VICTOR ROTH

Colţul Strada Hirscher şi Orfanilor nr. 1,

(fost Târgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialităţi pharmaceutice

(INDIGENE ŞI STREINE.)

CREME pentru frumseţe şi **SĂPUNURI,**

PUDRE şi PARFUMURĬ franţuzeştĭ,

ARTICOLE de toiletă.

APE MINERALE.

Mărfurĭ de gumă.

Expediţie zilnic cu poşta. Proprietarul fiind mai mulţĭ anĭ în Bucurescĭ la Farmacia Brus, dă rĕspuns în limba română la orĭ ce întrebare.

47—100.

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕdut cu cele mai bune mijlóce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posiţiune de a putĕ esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ŞI COLORĬ.

CĂRŢI DE SCIINŢA, LITERATURĂ ŞI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNTĂ DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORĬ.

ANUNŢURĬ.

REGISTRE şi IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciurĭ.

BILANŢURĬ.

Comptur̆i, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.

Couverte, în tolă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, *INDUSTRIALE, de HOTELURĬ şi RESTAURANTE.*

PREŢURĬ-CURENTE ŞI DIVERSE

BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primesc **în biroul tipografiei, Braşov Târgul Inuluĭ Nr. 30, în etagiul**, îndĕrĕpt în curte. — **Preţurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tipografia A. Mureşianu. Braşov